

Mr. NADA ŠTRUMBERGER
Dr. HUSEIN DŽANIĆ
Fakultet prometnih znanosti
Zagreb

Tehnologija prometa
Pregled
UDK: 621.799.1:656.8
Primljeno: 27.11.1989.
Prihvaćeno: 12.12.1989.

VRSTE I OBLICI AMBALAŽE U POŠTANSKOM PROMETU

SAŽETAK

Poštanski promet odvija se u pojedinoj zemlji i među zemljama. Svaka vrsta prometa ima svoje propise kojima se određuju vrste i oblici ambalaže. Izbor ambalaže ovisan je o izboru transportnog sredstva te o duljini transportnog puta i o broju prekrcaja.

Uz već ranije određene oblike ambalaže u PTT prometu uveden je kao suvremeno sredstvo mehanizacije mali poštanski kontejner TIP I. za prijevoz poštanskih pošiljaka u unutarnjem i vanjskom transportu pri prijevozu u cestovnom i željezničkom prometu. Kontejner mora biti maksimalno pouzdan pri eksploataciji, a koeficijent sigurnosti ne smije biti manji od 50%. Vijek korištenja jednoga kontejnera je najmanje pet godina.

1. UVOD

Uz ostale vrste prometa robe kao što su cestovni, pomorski, željeznički i zračni nalazi se i poštanski promet. Pošta je najstarija prometna institucija u kojoj se s pomoću kurira - pješaka, konjanika, dilažansi i poštanskih kočija obavljao prijenos priopćenja i poruka.

U početku XIX. stoljeća, nakon pojave masovnih sredstava transporta, počela se i pošta koristiti njima za prijenos korespondencije, paketa i drugog. Sve brži razvoj proizvodnih snaga danas uvjetuje stvaranje poštanskih organizacija javnoga karaktera, koje će udovoljiti potražnji za poštanskih uslugama.

Poštanski promet odvija se unutar jedne zemlje, te između više zemalja. Svaka vrsta prometa ima svoje propise, kojima se određuju i vrste i oblici ambalaže [1].

Izbor ambalažnog materijala ovisan je o izboru transportnog sredstva i duljini transportnog puta, te o brzini pojedinih isporuka. Unutarnji poštanski promet reguliran je općim uvjetima za pružanje PTT usluga, Pravilnikom o obavljanju usluga u poštanskom prometu [2], Općim redom prijevoza poštanskih pošiljaka i dr.

Međunarodni poštanski promet odvija se na temelju bilateralnih ugovora između zemalja. Međutim, kada je pošiljke trebalo tranzitirati preko susjednih zemalja, nastajali su problemi, pa je na inicijativu SAD-a 1863. godine u Parizu održana I. međunarodna poštanska konferencija na kojoj su dane preporuke za reguliranje međunarodnih poštanskih odnosa. U Bernu 1874. godine osnovan je Svjetski poštanski savez koji djeluje i danas i svojim aktima regulira međunarodni poštanski promet.

2. FUNKCIJE AMBALAŽE

Ambalaža ima zadatak da pri manipuliranju očuva robu koja je u njoj da ne dođe do fizikalno - kemijskih promjena na samoj robi [3].

Na ambalažu se postavljaju posebne oznake upozorenja i obavještenja, koje karakteriziraju osnovni materijal. U poštanskom prometu ambalaža je u većini slučajeva nepovratna, što znači da se naplaćuje pri korištenju.

U poštanskom prometu koriste se osnovni ambalažni materijali: papir, tekstil i metal. U odnosu na druge vrste prometa tekstil ovdje ima veliku ulogu.

3. MATERIJALI ZA IZRADU AMBALAŽE U PTT PROMETU

3.1. Papir

Papir se kao ambalažni materijal počeo dosta kasno primjenjivati, jer je bio veoma skup, a radio se samo za knjige i zapise. Razvojem tehnologije proizvodnje papira, tj. dobivanjem specijalnih vrsta papira, proširila se njegova upotreba kao ambalažnog materijala.

Za izradu ambalaže i pakiranje robe upotrebljavaju se razne vrste čistog papira i papira oplemenjenog drugim materijalima. Razlikujemo nekoliko osnovnih tipova papira za pakiranje:

- obični papir za pakiranje,
- natronski ili kroft-papir i
- ostale vrste.

Običan se papir najčešće izrađuje od sulfitne celuloze s dodatkom većeg postotka drvenjače ili starog papira [4].

Natronski papir dobiva se iz natronske celuloze i poluceluloze, a odlikuje se većom mehaničkom čvrstoćom i otporniji je prema svjetlosti i temperaturi od ostalih vrsta papira.

U PTT prometu od običnog papira je omotnica (koverta) kao vrsta ambalaže za pismovne pošiljke.

3.1.1. Omotnica za vrijednosno pismo

Omotnica za vrijednosno pismo mora biti izrađena od materijala koji omogućuju jednostavnu ručnu ili strojnu izradu, uz uvjet da osiguravaju sadržaj pošiljke od oštećenja ili umanjavanja vrijednosti u toku kompletnog procesa prijenosa pošiljke od njenog prijema do uručenja [5]. Sastoji se od celuloznog papira mase 90 - 120 g/m². Unutarnja strana ovog papira mora biti presvučena plastičnom folijom. Jačina na

kidanje celuloznog papira najmanje je 4000 g/m. Boja papira je smeđa.

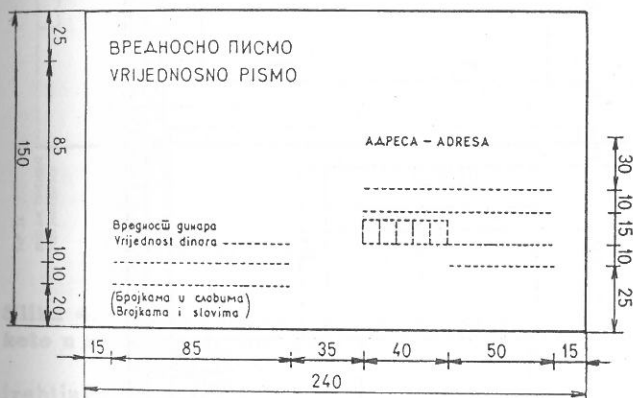
Na desnom dijelu adresne strane omotnice mora biti naznačen prostor za ispisivanje adresnih podataka primaoca pošiljke. Na zadnjoj strani omotnice, na poklopcu kojim se ona zatvara, naznačen je prostor za ispisivanje adrese pošiljaoca [6].

Omotnica za vrijednosno pismo treba biti sljedećih dimenzija:

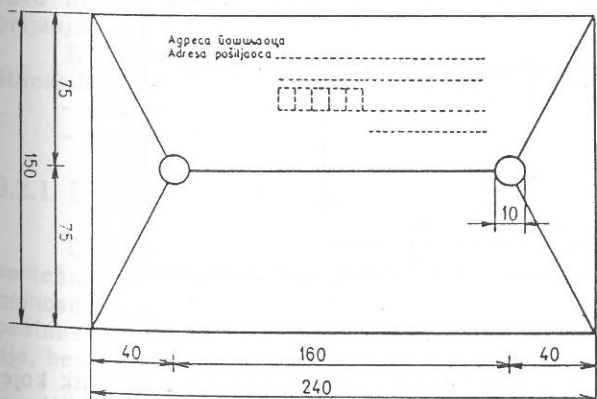
- širina 150 mm i
- duljina 240 mm.

U uvjetima normalne eksploatacije, uz poštovanje svih uvjeta propisanih za pakiranje, zatvaranje i prijenos vrijednosnog pisma, omotnica za vrijednosno pismo mora potpuno osiguravati sadržaj pošiljke i biti pogodna za manipulaciju u fazi prerade u poštanskim centrima [2].

Da bi omotnica za vrijednosno pismo odgovarala svojoj osnovnoj namjeni - zaštita sadržaja pošiljke i omogućavanje njenog prijenosa do primaoca - potrebno ju je zbog neotpornosti na jake mehaničke udarce i vlagu posebno zaštititi od tih utjecaja.

Slika 1. Omotnica za vrijednosno pismo - adresna strana

Slika 2. Omotnica za vrijednosno pismo - zadnja strana

3.1.2. Ambalaža za poštanske pakete

Tipizirana ambalaža za poštanske pakete treba omogućiti korisniku usluga da savijanjem valovitog kartona (ljepenke) napravi kutiju određenih dimenzija te da ubacivanjem sadržaja i zatvaranjem oblikuje poštanski paket. Valoviti karton mora biti sastavljen od

najmanje tri sloja koji moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

1. gornji sloj papira
 - minimalna masa 150 g/m²
 - jačina na kidanje najmanje 8000 g/cm
2. unutarnji valoviti karton
 - minimalna masa 125 g/m²
3. donji sloj papira
 - minimalna masa 150 g/m²
 - jačina na kidanje najmanje 3500 g/cm.

Gornji sloj papira mora biti s vanjske strane tipizirane kutije za poštanski paket. Debljina valovitog kartona može biti najviše 4 mm. Tipizirana ambalaža za poštanske pakete predviđena je za pakiranje pošiljaka radi osiguranja sadržaja od povreda ili oštećenja odnosno umanjavanja sadržaja pošiljke pri prijenosu do uručenja.

Dimenzije tipiziranih paketa jesu:

TIP I : 240 x 145 x 95 mm

TIP II : 300 x 240 x 150 mm

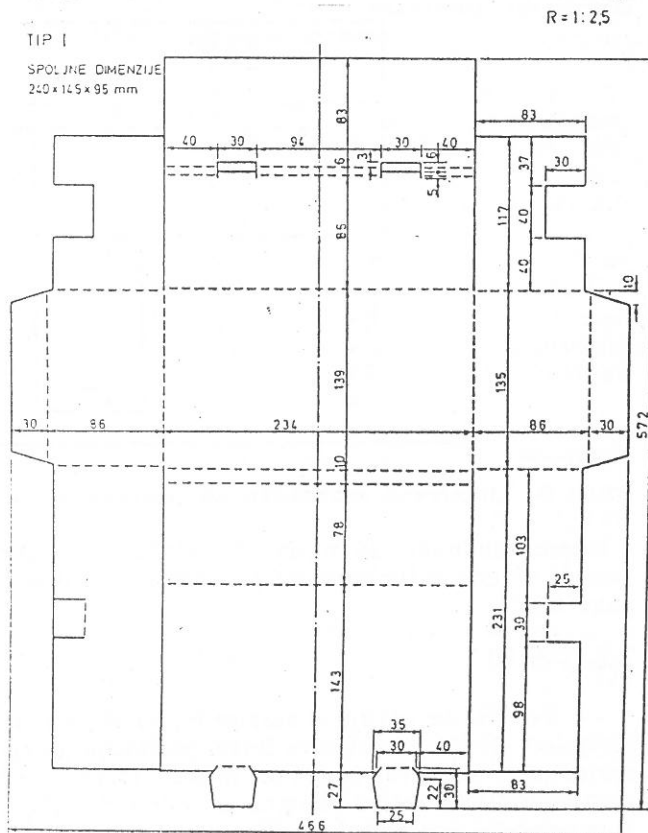
TIP III: 300 x 240 x 250 mm

TIP IV: 490 x 300 x 250 mm

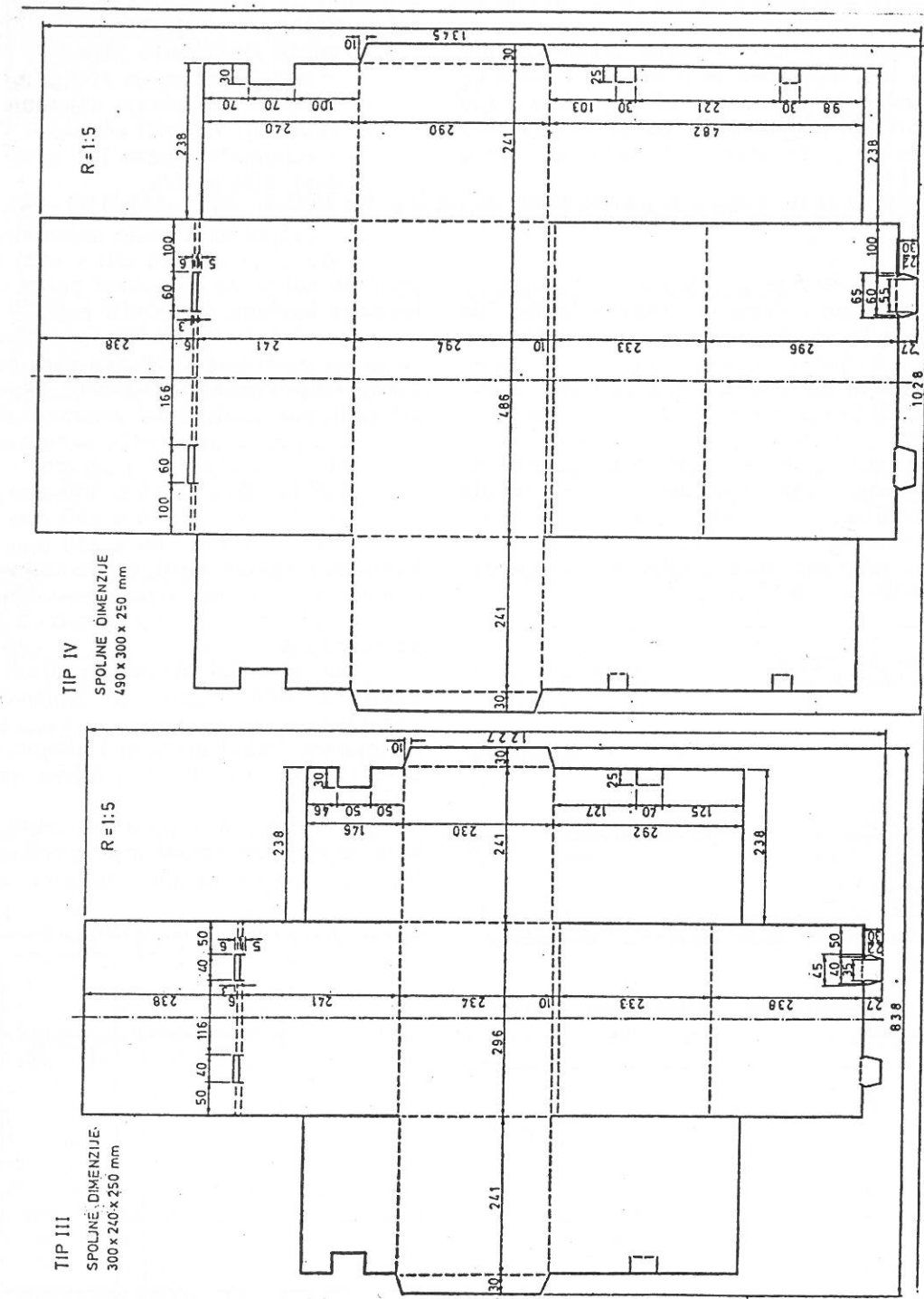
Poštanski paketi moraju biti takvih gabaritnih dimenzija da se njihovim slaganjem u kontejner TIP-a 1 m³ on što bolje popuni i po površini i po zapremini.

Na adresnoj strani tipizirani paket mora imati naznačena polja za ispisivanje adresnih podataka za primaoca i pošiljaoca te prostor za naljepnice. Paket mora biti obojen žutom bojom a sa strane mora imati vidljivo naznačen znak "PTT".

Korištenjem tipizirane ambalaže za pakete nastoji se smanjiti broj oštećenja paketa pri prijenosu na najmanju moguću cijenu, a time

Slika 3. Tipizirana ambalaža za poštanske pakete u razvijenom obliku TIP I.

Slika 5. Tipizirana ambalaža za poštanske pakete u razvijenom obliku TIP III. i tip IV.

i izbjeci naknade za uništeni sadržaj, te tako postići uštede u troškovima prijenosa poštanskih paketa [2].

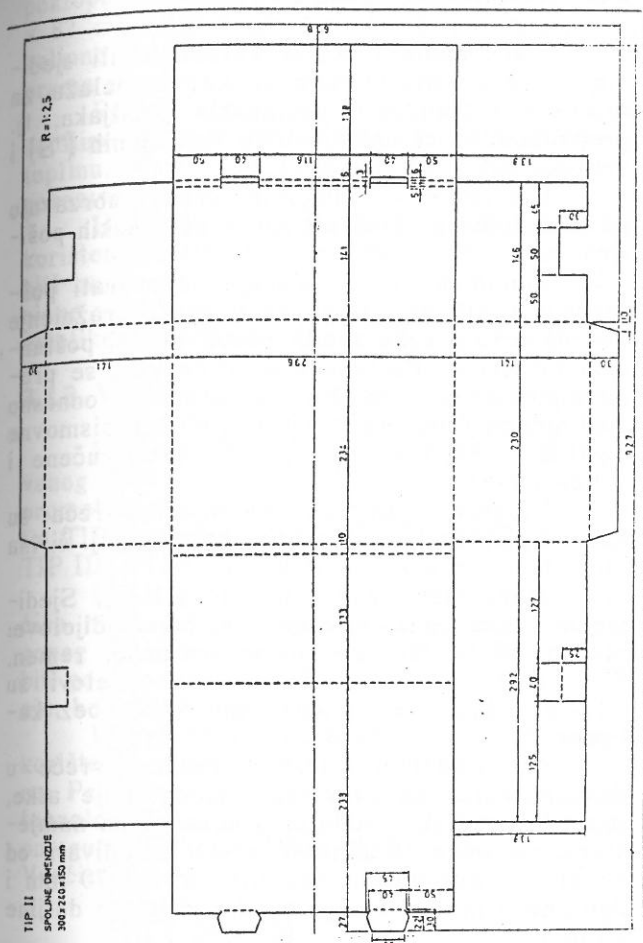
3.2. Tekstil

Tekstil se ubraja u starije ambalažne materijale, ali ga danas sve više potiskuju drugi materijali, osobito umjetne mase. Obično se upotrebljava u obliku tkanina a manji dio služi kao pomoćni materijal u obliku konca za šivanje, uzica za vezanje ili tekstilnih vlakana za jastučenje. Za tekstilnu ambalažu upotrebljava-

ju se grube tkanine velike čvrstoće na vlak koje služe za proizvodnju transportnih vreća ili za zamatanje posebne robe, kao što su pamuk, duhan, vuna i sirovi kaučuk [7].

Tkanine se proizvode od prirodnih ili umjetnih tekstilnih vlakana od kojih se upređanjem prvo dobije pređa a tkanjem od pređe - tkanine [4]. Od biljnih vlakana najčešće se upotrebljavaju pamuk, konoplja, juta i manila, a od kemijskih vlakana - viskoza i neka sintetička vlakna.

Kao ambalaža od tkanine u PTT-u se za otpremu i transport poštanskih pošiljaka upo-

Slika 4. Tipizirana ambalaža za poštanske pakete u razvijenom obliku TIP II.

trebaju poštanske vreće. Radne organizacije PTT prometa obvezne su rukovati poštanskim vrećama i upotrebljavati ih na način koji osigurava njihovu zaštitu od otuđenja, oštećenja i prljanja.

Kao ambalaža za otpremu i transport poštanskih pošiljaka upotrebljavaju se:

- pismonosna vreća bez katanca i
- pismonosna vreća s katancem.

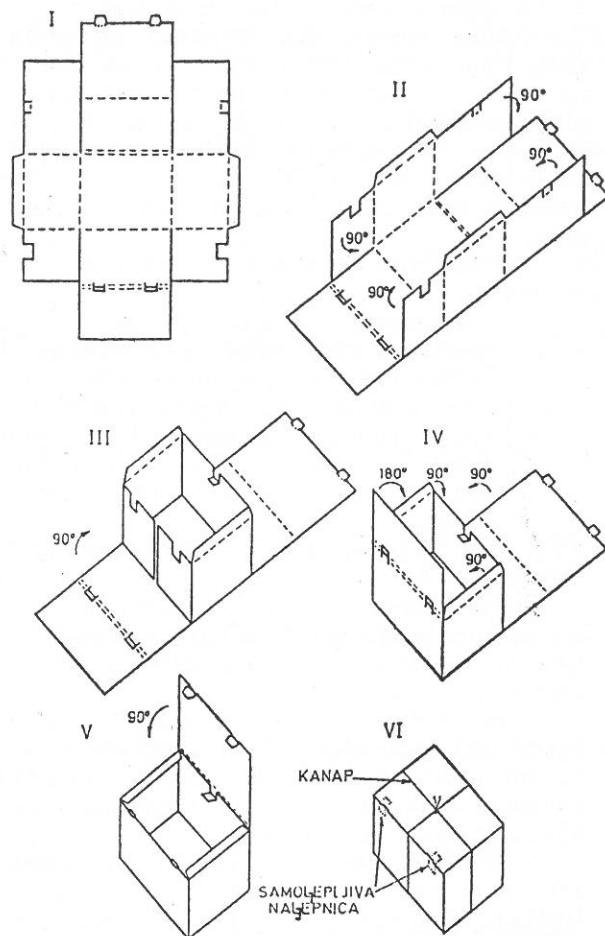
3.2.1. Pismonosna vreća bez katanca

Upotrebom pismonosnih vreća ubrzavaju se tehnološki procesi poštanskih pošiljaka. Pismonosne vreće trebaju biti pogodne za punjenje poštanskim pošiljkama te za brzo i lako pražnjenje, bez oštećenja i vreća i pošiljaka [2].

Pismonosna vreća predviđena je za prijenos običnih pismovnih pošiljaka. Vanjske dimenzije prazne pismonosne vreće jesu:

- širina 600 mm, s tolerancijom ± 10 mm i
- visina 1000 mm, s tolerancijom ± 10 mm.

Masa pismonosne vreće je oko 0,9 kg. Sastavni dijelovi pismonosne vreće jesu: platno, uža, alke, PTT znak i razni natpisi. Platno mora biti istkano bez rubova (šavova) sa strane i na dnu. Na utkanim rubovima pismonosne vreće tkanina mora biti ravnomjerna i bez ispusta. Utkani dio tkanine na donjem rubu mora biti

Slika 6. Shematski prikaz sklapanja tipizirane ambalaže za poštanske pakete

prošiven, obrubljen ili u postupku sječenja zavaren da se tkanina ne bi osipala. Po sredini pismonosne vreće uzduž obje strane treba utkati dvije crte, jednu modre i drugu crvene boje, širine po 15 mm i na međusobnoj udaljenosti od 15 mm.

Tkanina pismonosne vreće na otvoru mora biti presavijena na unutarnju stranu i prošivena tako da stvara porub širok 70 - 100 mm. U gornji rub poruba ušiveno je užo, a u sredinu poruba, na jednakim udaljenostima, namješteno je 5 metalnih alki.

Materijal od kojeg se izrađuje platno za izradu pismonosnih vreća može biti sintetičko vlakno čije su osnovne značajke:

- po osnovi Nm 20/40 Terilen, 34/2/3 Leacril,
- po potki Nm 20/3 Terilen.

Tkanje:

- bešavna vreća u tkanju panama 2:2
 - masa 590 g/m²,
 - jačina po osnovi 385 N a po potki 390 N.
- Skupljanje po osnovi je 0,5 % a po potki 0,0 %.

Uže može biti kudeljno ili sintetičko, promjera 10 mm, izrađeno četverostrukim upređanjem. Svaki od tih četiriju strukova treba biti izrađen od po četiri žice. Žice moraju biti upredene od vlakana čija je minimalna duljina 600 mm. Pri postavljanju užeta u porub pismo-

nosne vreće krajeve užeta treba prošiti.

Alke moraju biti izrađene od aluminij-skog lima, a učvršćuju se u porub pismo-nosne vreće prešanjem. Promjer vanjskoga kruga alki mora biti 30 mm. Alke trebaju biti raspo-ređene po čitavoj širini poruba i jedna od druge podjednako udaljene. Na prednjoj strani pismo-nosne vreće su dvije a na zadnjoj strani tri alke.

Pismonosna vreća na prednjoj strani mo-ra imati PTT znak i oznaku vlasništva, i to:

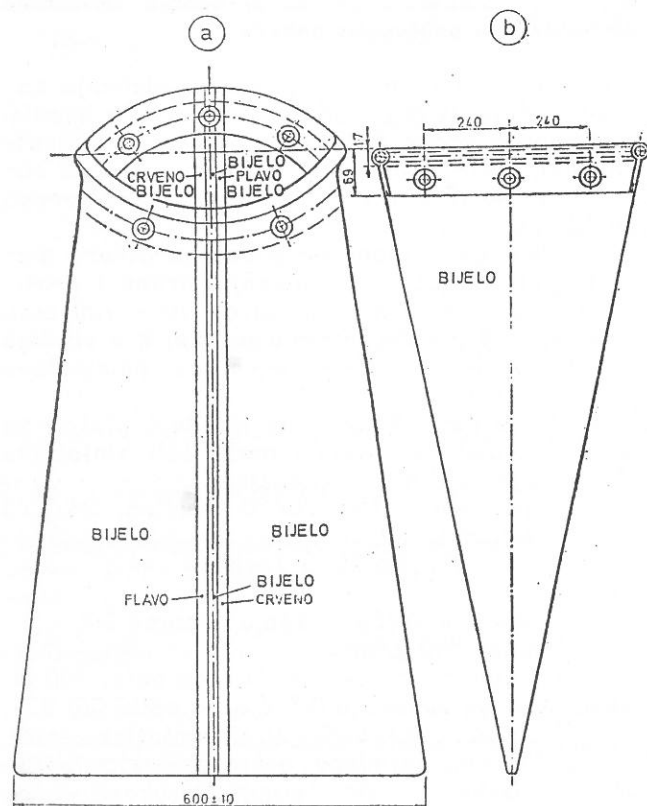
- pismonosna vreća koja je zajedničko vla-sništvo svih radnih organizacija PTT prometa mora imati natpis Jugoslavija,
- ako je pismonosna vreća vlasništvo po-jedine radne organizacije PTT prometa, mora imati ispisani pun naziv poštanskog centra ili skraćen ako u nazivu ima puno slova.

PTT znak i natpisi moraju biti otiskani postoja-nom crnom bojom.

Pismonosna vreća pri normalnim uvjeti-ma eksploatacije mora zaštititi poštanske poš-iljke da ne dođe do njihovog oštećenja ili uma-njenja sadržaja.

Predviđeno je da se pismonosna vreća koristi pri svim vremenskim uvjetima, u zatvo-renom i otvorenom prostoru, pri temperaturi vanjskog zraka od -30°C i vlažnosti zraka od 65%, isto kao i pri $+20^{\circ}\text{C}$.

Troškovi nabavke i održavanja pismonos-nih vreća ne smiju premašiti razinu od 0,9 % troškova prijevoza poštanskih pošiljaka, jer bi u slučaju prekoračenja te granice upotreba pis-monosnih vreća bila neracionalna.

Slika 7. Pismonosna vreća bez katanca

3.2.2. Pismonosna vreća s katancom

Pismonosna vreća s katancom ili sjedi-njena vreća upotrebljava se kao ambalaža za otpremu i transport poštanskih pošiljaka, tj. predviđena je za sačinjavanje sjedinjenih ("S") i vrijednosnih ("V") zaključaka.

Upotrebom sjedinjenih vreća ubrzavaju se tehnološki procesi prijenosa poštanskih poš-iljaka.

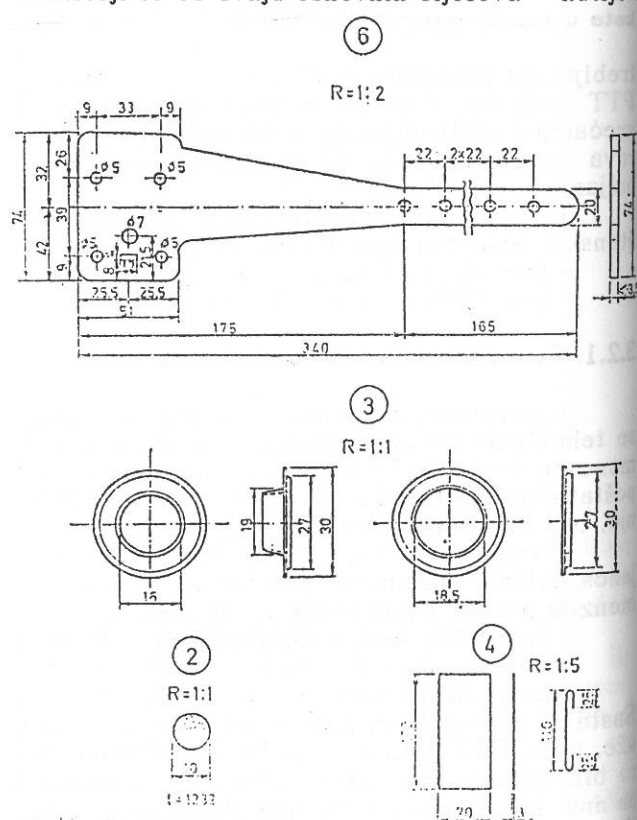
Sjedinjene vreće moraju odgovarati poš-tanskim pošiljkama te za brzo i lako pražnjenje bez oštećenja kako samih vreća tako i poštan-skih pošiljaka. Poštanske pošiljke koje se pre-nose pismonosnim vrećama s katancom, odnosno sjedinjenim vrećama mogu biti: obične pismovne pošiljke i knjižene pošiljke tj. preporučene i vrijednosne.

Vanjske dimenzije sjedinjenih vreća su kao i u pismonosne vreće bez katanca, tj. širina im je 600 mm a visina 1000 mm.

Masa sjedinjene vreće je 1,2 kg. Sjedi-njena vreća ima sljedeće sastavne dijelove: platno, uže, alke, podmetač, katanac, remen, PTT znak i natpise. Ti sastavni dijelovi su istovjetni kao i oni pismonosne vreće bez ka-tanca.

Na prednjem dijelu sjedinjene vreće u desnom kutu, na prostoru između dvije alke, mora biti prošiven kudeljni podmetač za namje-štanje katanca. Podmetač treba izrađivati od kudeljne trake duljine 160 mm, širine 70 mm i debljine 3 mm, a s obje strane je porub duljine 25 mm.

Katanac mora biti prizmatičnog oblika, a sastoji se od dva osnovna dijelova - kutije i

Slika 8. Pismonosna vreća s katancom: 2 - uže, 3 - alke, 4 - podmetač, 6 - remen

poklopca. Vanjske dimenzije katanca su 51 x 19 x 87 mm. Materijal za izradu je čelični lim, valjano željezo i aluminijski. Katanac se izrađuje prema posebnim tehničkim uvjetima.

Remen treba izrađivati od kože "krom" debljine 3,5 mm. Mora biti otporan na vlagu i toplinu, a pri višestrukome presavijanju ne smije pokazivati znake prijeloma.

U uvjetima propisane eksploatacije vijek korištenja pismonosne vreće s katancom mora biti najmanje tri godine. Vanjski izgled sjedinjene vreće mora odgovarati uvjetima tehničke estetike i ekonomike.

3.2.3. Vrećice za novčane suviške i dotacije

Kao ambalaža u prijenosu papirnog i kovčanog novca, tj. za suvišak i dotacije, u PTT prometu upotrebljavaju se četiri tipa vrećica, i to: TIP I vrećice za suviške i dotacije, TIP II, TIP III. i TIP IV.

U normalnim uvjetima eksploatacije vrećica mora zaštititi novac da ne dođe do njegovog oštećenja ili umanjenja sadržaja. Mora biti pogodna za punjenje, kao i za brzo pražnjenje, bez oštećenja vrećica i novca.

U uvjetima propisane eksploatacije vijek korištenja vrećica mora biti najmanje tri godine. Pri izradi vrećica valja koristiti suvremena tehnološka rješenja, a oblik i dimenzije moraju omogućiti njihovu ekonomičnu izradu.

Vrećica mora imati sljedeće sastavne dijelove:

- platno (vrećicu) 1,
- PTT znak (2).

Vanjske dimenzije prazne vrećice jesu:

- TIP I - širina 200 mm
- visina 300 mm (ostale dimenzije dane su na crtežu), masa vrećice je 0,045 kg
- TIP II - širina 320 mm
- visina 500 mm, a masa je oko 0,115 kg
- TIP III - širina 400 mm
- visina 700 mm, a masa je oko 0,205 kg
- TIP IV - širina 500 mm
- visina 800 mm, masa vrećice je oko 0,290 kg

Utkani rubovi vrećice moraju biti obrađeni tako da u uvjetima normalne eksploatacije ne dođe do povreda radnika koji s vrećicom rukuje.

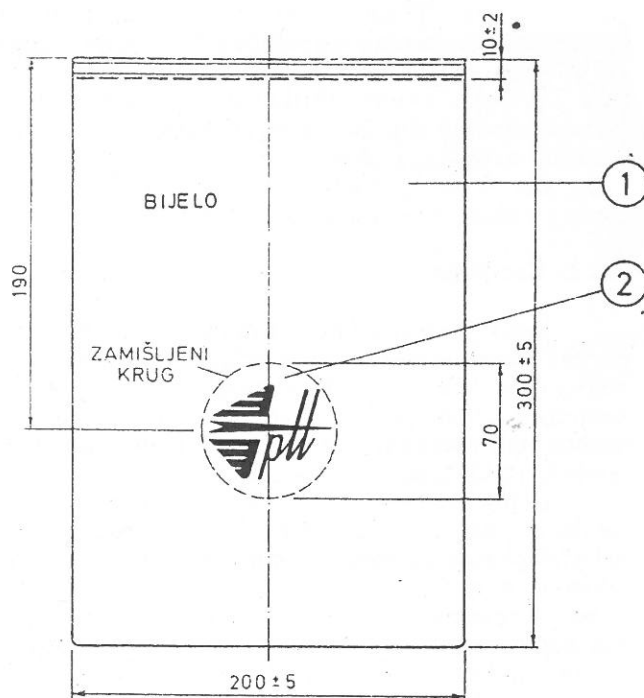
Vanjski izgled vrećice mora odgovarati uvjetima tehničke estetike i ergonomike.

PTT znak mora biti otiskan crnom bojom koja se ne može skinuti pranjem, trljanjem ili habanjem. Vrećica je bijele boje.

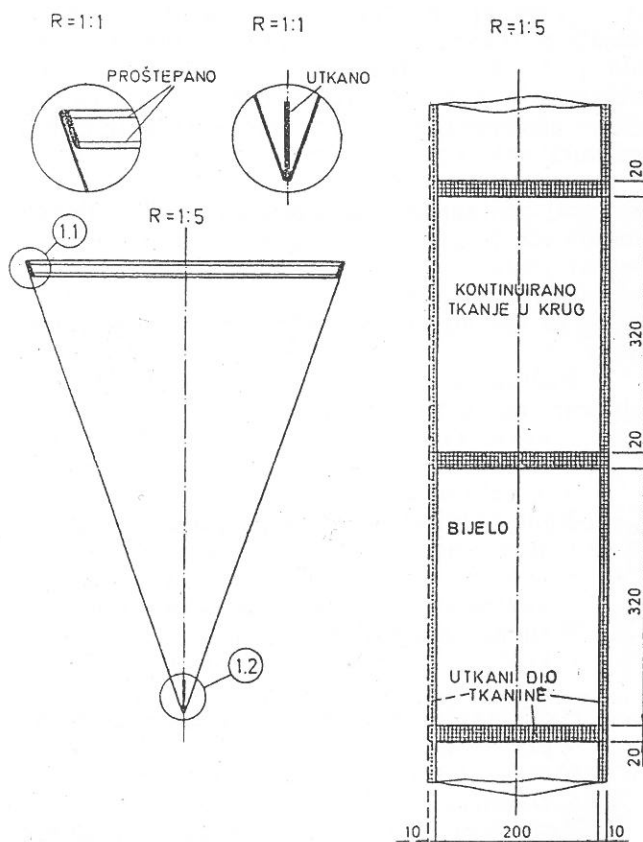
Vrećice se u toku prijenosa nalaze u poštanskoj vreći. Predviđeno je da se koriste pri svim vremenskim uvjetima, pri temperaturi vanjskog zraka od - 30°C do + 40°C, relativnoj vlažnosti zraka od 30 do 90 %. Vrećica mora biti otporna na kemikalije, temperaturu do 120°C, mikroorganizme, organska otapala i insekte [8].

3.3. Metal

Metali kao ambalažni materijali imaju čitav niz dobrih svojstava: nepropustljivi su za tekućine, plinove i svjetlo, velike su mehaničke

Slika 9. Vrećica za novčane dotacije TIP I (prednja strana)

Slika 10. Vrećica za novčane suviške i dotacije TIP I

1.1 - detalj, 1.2 - detalj, 1.3 - način tkanja tkanine

čvrstoće, dobro provode toplinu. Međutim, kako uz dobra svojstva, sa stajališta proizvodnje am-

balaže, metali imaju i više loših osobina, izbor materijala je veoma ograničen. Tu prije svega valja spomenuti koroziju, toksičnost nekih metala i visoke cijene oblikovanja. Izbor metala za proizvodnju ambalaže ograničen je na čelik, kositar, aluminij i cink.

Da bi se olakšala otprema, i u PTT prometu uvedeni su metalni kontejneri.

3.3.1. Kontejner

Kontejner je pomoćna manipulativna transportna oprema, najčešće u obliku zatvorene posude, koja služi za oblikovanje krupnih i najkrupnijih transportno-manipulativnih jedinica tereta radi racionalizacije manipulativnih, transportnih i skladišnih operacija.

Funkcionalne značajke kontejnera dolaze do izražaja u tzv. kontejnerskom transportu i drugim pratećim operacijama kao što su ukrcaj, iskrcaj, prekrcaj i skladištenje tereta odnosno robe. Kontejner smanjuje potrebu ambalažiranja robe, jer se veliki broj proizvoda stavlja u kontejner bez ikakve ambalaže, pri čemu je zaštita od oštećenja i rasturanja stopostotna. Za prijevoz poštanskih pošiljaka u unutarnjem i vanjskom transportu upotrebljavaju se poštanski kontejneri TIP I.

Poštanski kontejner TIP I. predviđen je za prijevoz poštanskih pošiljaka u unutarnjem i vanjskom transportu. Cilj izrade tehničkih uvjeta jest da se stvori mogućnost za serijsku proizvodnju poštanskoga kontejnera propisivanjem odgovarajućih tehničko-eksploatacijskih značajki koje kontejner mora zadovoljiti. Kontejner mora biti pogodan za ukrcaj, iskrcaj i prekrcaj poštanskih pošiljaka, kao i za prijevoz sredstvima željezničkog i cestovnog transporta. Unutar jedinica za obavljanje poslova otpreme, prijevoza i prispjeća poštanskih pošiljaka kontejner se koristi kao sredstvo unutarnjeg transporta.

Poštanske pošiljke koje se prevoze kontejnerom mogu biti u obliku:

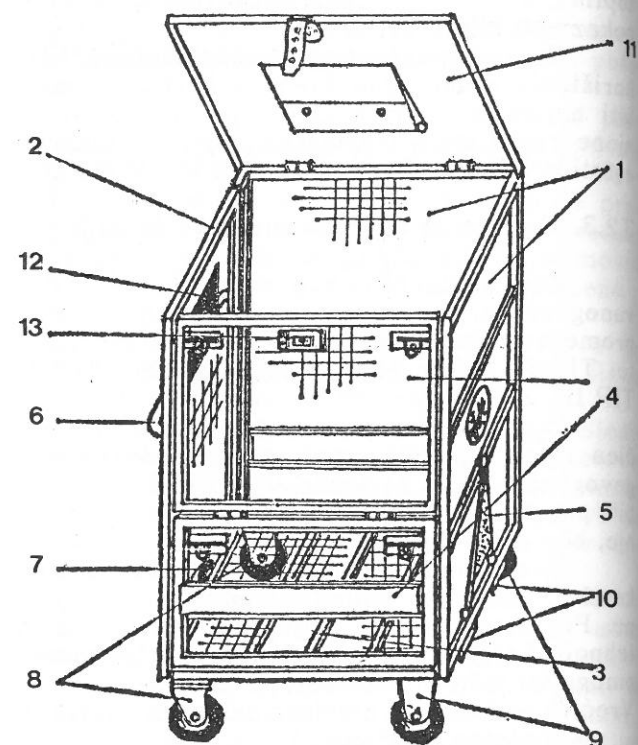
- svežnjeva novina i časopisa u rasutom stanju i
- paketa u rasutom stanju.

Konstrukcija kontejnera mora omogućiti da se s njim mogu izvesti sljedeće operacije:

- ukrcaj i iskrcaj poštanskih pošiljaka, manualno ili mehaniziranim sredstvima,
- ručno manipuliranje,
- kretanje zajedno s motornim kolicima maksimalnom brzinom do 12 km/h,
- podizanje i spuštanje uz pomoć pokretne platforme te
- podizanje, prijenos i spuštanje uz pomoć viličara.

Kontejner treba imati gabaritne mjere koje ne premašuju po duljini 1150 mm, po širini 980 mm i po visini 1700 mm; korisna površina poda mora biti najmanje 0,92 m² a minimalne unutarnje dimenzije 1010 x 915 x 1420 mm. Nosivost kontejnera je oko 600 kg, maksimalna vlastita masa 115 kg, a korisna zapremina je 1,32 m³.

Kontejner za prijevoz poštanskih pošiljaka i njegovih sastavnih dijelova treba u eksploataciji biti maksimalno pouzdan; koeficijent tehničke ispravnosti ne smije biti manji od 50%. U uvjetima propisane eksploatacije uvijek korištenja kontejnera mora biti najmanje pet godina.

Slika 11. Poštanski kontejner TIP I.

1 - nepokretne stranice, 2 - pokretna stranica, 3 - pod, 4 - vrata, 5 - vučna ruda, 6 - ručka za ručnu vuču, 7 - priključni mehanizam za ručnu rudu, 8 - kotači s obrtnim viljuškama, 9 - kotači bez obrtnih viljušaka, 10 - vodice viljuškara, 11 - poklopac, 12 - ploča za kontejnersku nazivnicu, 13 - katanac za zatvaranje

Pri izradi sastavnih dijelova kontejnera treba koristiti suvremena tehnološka rješenja. Oblik i dimenzije sastavnih dijelova i sklopova kontejnera moraju omogućiti njihovu ekonomičnu izradu, laku montažu, zamjenu i popravak.

U uvjetima propisane tehničke eksploatacije kontejner mora biti bezopasan za radnike koji njime rukuju. Uređaj za vuču i parkiranje treba pouzdano ispunjavati svoju funkciju u svim uvjetima propisane eksploatacije.

Vanjski izgled i konstrukcija kontejnera moraju odgovarati uvjetima tehničke estetike i ergonomike. Boja kontejnera mora biti u skladu s usvojenom bojom u PTT prometu - žuta, s PTT znakom promjera 160 mm naznačenim na užoj nepokretnoj stranici.

Predviđeno je da se kontejner koristi pri svim vremenskim uvjetima, u zatvorenom i otvorenom prostoru, pri vanjskim temperaturama zraka od - 30°C do + 40°C, kao i pri povećanim relativnim vlažnostima zraka.

4. ZAKLJUČAK

U radu su predloženi najvažniji oblici ambalaže koji se koriste u PTT prometu. Oblik i vrsta ambalaže su važni radi bržeg, sigurnijeg i boljeg transporta. Iako je ambalaža u PTT prometu određena, mora biti takva da se može koristiti u raznim oblicima transporta. Mora biti lako prenosiva, tj. da se pri ukrcanju ili prekrcaju mogu koristiti suvremena sredstva mehanizacije.

Kao sredstvo unutarnjeg transporta koristi se kontejner, i to mali, nazvan - poštanski kontejner-TIP I. Poštanski kontejner predviđen je za prijevoz poštanskih pošiljaka u unutarnjem i vanjskom transportu.

SUMMARY

TYPES AND SHAPES OF PACKING IN POSTAL TRAFFIC

Postal traffic proceeds on the national and international level. Each aspect of traffic/transport has its own regulations specifying the types and shapes of packing. The selection of packing depends upon the respective means of transportation used, length of the route covered and incidence of reloading. In addition to the earlier determined shapes of packing (i.e. containers) in postal traffic a small postal container Type I has been introduced as a modern means of mechanized operations for transportation of postal items in national/international traffic, for road/rail transport.

The container must be absolutely reliable in utilization and the coefficient of safety cannot be less than 50%. The life of this container type is estimated to be minimum 5 years.

LITERATURA

- [1] M. PERAK: Specifičnosti transporta u poštanskom prometu. Zbornik radova "Prevoz za vlastite potrebe", Subotica, 1988.
- [2] Pravilnik o obavljanju usluga u poštanskom prometu. Beograd, 1978.
- [3] N. STRIČEVIĆ: Suvremena ambalaža I. Zagreb, 1982.
- [4] N. ŠTRUMBERGER: Poznavanje robe u prometu. Zagreb, VSCS, 1978.
- [5] S. SPANOVIĆ: Odgovornost pošte za poštanske pošiljke. Beograd, 1972.
- [6] T. TESLIĆ: Poštanski saobraćaj. Beograd, 1976.
- [7] N. STRIČEVIĆ: Suvremena ambalaža, II i III. Zagreb, 1983.
- [8] PTT priručnik, Zagreb, 1988.